

SERIA DE AUTOR
ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

Serie coordonată de
DENISA COMĂNESCU

ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

STRĂBĂTÂND SECOLELE
III
Soare întunecat

Traducere din franceză de
DORU MAREȘ

HUMANITAS
fiction

Lector: Gabriela Riegler
Redactor: Raluca Popescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Marilena Brînzan
DTP: Dragoș Dumitrescu, Veronica Dinu

Tipărit la Artprint

ERIC-EMMANUEL SCHMITT
LA TRAVERSÉE DES TEMPS TOME 3: SOLEIL SOMBRE
Copyright © Editions Albin Michel. Paris 2022
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2024, pentru prezenta versiune
în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SCHMITT, ERIC EMMANUEL
Soare întunecat / Eric-Emmanuel Schmitt; trad. din franceză
de Doru Mareș. – București: Humanitas Fiction, 2024
ISBN 978-606-097-365-2
I. Mareș, Doru (trad.)
821.133.1

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

PARTEA ÎNTÂI
GEMENII BLESTEMAȚI

Mă voi desvăra oare, aici, de un secret teribil?

Scrierea acestor memorii mă predispune pe mine, Noam, care am disimulat atât de mult, spre dezvăluiri. Herghelii de cuvinte bat nerăbdătoare din picioare pe măsură ce înnegresc paginile și mă împing să consemnez faptele. Numai faptele.

Ascuns de milenii, secretul capătă o putere de distrugere mai mare decât aceea a celor mai groaznice bombe atomice. La vremea când am ales să-l țin numai pentru mine, divulgarea ar fi demolat o lume cu orașele, templele, piramidele sale. Prin tăcere, am comis un abuz față de milioane de indivizi, de la sclavi la faraoni, de la bogați la cerșetori, de la țărani la orășeni, de la preoți la scribi pe care i-am înșelat continuu, nelăsându-l pe nici unul să-mi întrevadă vicleșugul. Încă neștiind că toate civilizațiile erau sortite morții, mă temeam că vorbele mele ar fi putut face rău celei ce înflorește pe malurile Nilului.

În ziua de azi, confesiunile mele nu ar putea avea nici cea mai mică influență asupra destinului societății egiptene, îngropată sub nisipurile veacurilor. Jocurile sunt făcute.

Și iată că a venit vremea să mă eliberez de acest secret.

Taina mea egipteană pune stăpânire pe încheietura mâinii drepte, îmi înțepă degetele, îmi însuflețește stiloul. Ghicesc cum cuvintele se pregătesc să se aștearnă pe hârtie.

Taina mea sau taina lui Isis și Osiris...

Intermezzo

Noam lasă stiloul din mână și își împinge scaunul departe de birou. Un suspin îi strivește pieptul.

Se uită la caiet încruntat. Teribil vrăjitor mai e și scrisul! Farmecele sale pun stăpânire pe el și-l duc către mărturisiri pe care și le refuzase întotdeauna. Cu o mișcare rapidă, se ridică și umblă prin încăpere, reușind să își controleze din nou respirația.

Apartamentul din hotelul Strand, aflat în inima Stockholmului, are trei ferestre care dau spre port. De când sosise, Noam nu îi găsea nici o însușire marină Mării Baltice; inodoră, fiindcă e prea puțin sărată, lipsită de valuri, privată de infinit, semăna mai mult a lac. În prim-plan, casele, pasarelele, vapoarele îi confereau un rol cu atât mai modest cu cât suprafața netedă și cenușie amintea mai degrabă de asfalt decât de apă; Baltica nu devine mare decât în depărtare, fugitiv, acolo unde feriboturile îi părăsesc autostrada înainte de a fi înghițite de orizont.

Noam schițează un surâs. După cum există animale domestice, există și mări domestice. Blândă și docilă, Baltica se află în căutarea companiei oamenilor. Se apropie cu timiditate, se întinde în fața lor, se prelinge pe sub poduri, linge cheurile de piatră, ia forma străzilor, se ghemuiește acolo unde i se permite. Supusă, lasă clădirile să se oglindească în undele ei, care reflectă

culoarea fațadelor – ca floarea de tei, galbene ca lămâia ori sofranul, grenă –, apoi, odată venită seara, adăpostește în cutele ei lumina felinarelor. Recunoscătoare pentru că a fost adoptată, își oferă spinarea călătorilor care, în funcție de rute, circulă prin oraș, ajung în insule sau până în Norvegia, cu pachetbotul.

O mare liniștită pentru un popor liniștit. Lui Noam, stupefiat de calmul, curtoazia, disciplina lor, suedezii îi par niște bipede îmblânzite. O letargie senină umple acest capăt de cosmos, pe care îl scrutează prin geam, urmărind mersul lent al celor ce se plimbă.

„Ferește-te de apa care doarme.“ Își aduce aminte de observația Nourii, din ajun. „Marea aceasta nu exclude furtunile. Impasibilitatea oamenilor ascunde vicii și revolte. Ici se asasi-nează, colo se împușcă. Ba chiar unii se indignează, la fel ca prin alte părți. Nu are rost să te conving, din moment ce ai cunoscut-o pe Britta.“

Își scarpină țeasta. Noura are dreptate: fata ei se impune. În fața lui, în fața Suediei. În fața lumii.

Cu doar câteva cuvinte, Britta Thoresen cea de cincisprezece ani a căpătat statutul de celebritate planetară. De ce? A ascultat ce alții aud fără a da atenție și a tras concluziile. Ce a ascultat? Ce tot spun întruna oamenii de știință: ocuparea Pământului de către om se transformă în dezastru, industriile poluează, modul de viață epuizează energiile fosile, emisiile de carbon încing atmosfera, deplasarea mărfurilor, muncitorilor, turiștilor accentuează efectul de seră, iar construirea de orașe, fabrici, uzine și eliminarea stepelor, preriilor, pădurilor, motivată de exploatarea lor, a redus spațiul în care trăiesc animalele și plantele sălbatice. Constatare pe care toți o împărtășesc – cu excepția practicanților contestării cu orice chip – și totuși nu se întâmplă nimic: imediat ce sunt observate, aceste date se aranjează într-un ungher al minții, rămânând o încărcătură de percepții care nu bulversează cotidianul, de parcă ar lipsi legătura

dintre cunoaștere și comportament. Înzestrată cu un creier diferit, Britta a cuprins cu inima ce a procesat intelectul și, aproape în ciuda ei, s-a transformat în activistă. După ce a protestat lângă zidurile parlamentului, a declanșat o grevă în fața școlii ei, refuzând să intre la cursuri. „La ce bun să înveți, dacă totul e pe ducă? La ce bun să înveți când aceia care îți predau nu au înțeles ce ei înșiși tot repetă?” Retransmisă de media locală și apoi internațională, susținută de rețelele de socializare, indignarea Brittei s-a întins ca o pată de ulei. În fața inerției societății, adolescenta a convertit problema ecologică în conflict între generații: „Voi, adulții, v-ați stabilit consumul ca scop. Voi, adulții, ne distrugeți copilăria, tinerețea și anii pe care-i vom trăi după voi. Voi, adulții, nu vă arătați nici maturi, nici responsabili. Voi, adulții, nu sunteți adulți.“

Unei cauze cu greu reprezentabile, Britta i-a oferit o încarnare: ea însăși. Dintr-odată, pe toate continentele, i-a incitat pe cei de vârsta ei să se ridice, captându-le și canalizându-le apetitul de revoltă. Umăr la umăr cu ea, aceștia denunță egoismul ipocrit al bătrânilor, al celor încremeniți în anumite poziții sociale, ca bătuți în cuie: „Trișați ca să câștigați, căci numai câștigul contează pentru voi. Și ce câștigați? În numele banului, sărăciți natura, ruinați viitorul. De fapt, nu câștigați, pierdeți! Reveniți-vă. E grabă mare. Ajutați-ne să salvăm ce se mai poate salva.“

În același timp austeră și plină de speranță, Britta împarte apele: unii o adoră, alții o detestă. Fără nuanțe. Lamă tăioasă, își scindează semenii, făcându-i fie adversari, fie partizani. Nu o atinge nici faptul că le trezește ura, nici dragostea. Solitară, concentrată, una cu frământările cruciale, evoluează fără dorința de a plăcea, cu o fermitate care nu le aparține decât marilor mistici. Britta Thoresen manifestă izbucnirea violentă a ființelor excepționale. Vibrează în ea o puternică mânie care-i asprește privirea, îi încrunță fruntea, îi agită indexul, îi

înfăcărează cuvintele, o mânie infinită, pe atât de viguroasă pe cât de plăpând îi e trupul. Când ține discursuri în fața publicului, te cuprinde teama că această forță ar putea-o sfărâma.

Noam se uită la ceas: în câteva minute, adolescenta va vorbi pe canalele media. Se așază pe canapea. În jurul lui, pereții, draperiile, scaunele, covoarele îmbracă nuanțe pale, de parcă norii ar continua să cearnă lumina până în interiorul locuințelor suedeze. Îndreaptă telecomanda către televizor, când se aud bătăi în ușă.

— Eu sunt!

Noam freamătă. În general, oricine spune „Eu sunt!“ alunecă în ridicol, „eu“ fiind numele tuturor și deci al nimănu. Dar cea a cărei voce răsună anulează orice incertitudine: e Noura. De ce să fi ținut asta? Bineînțeles de glasul ei fructat, muzical; de dicția lichidă, precisă; și mai ales de hotărârea sa. „Eu sunt“ concentrează autoritatea unei femei care nu a lăsat niciodată pe nimeni să-i dicteze alegerile, prospețimea sălbatică a celei care a fost întotdeauna ea însăși, în pofida circumstanțelor, modelor, convențiilor.

Cât pot s-o iubesc! își spune Noam în gând. Degeaba mă străduiesc să o resping – numai Dumnezeu știe de câte ori am încercat! –, tot nu reușesc.

Trage zăvorul, și Noura dă buzna. Fără un zâmbet, aruncă spre el privirea irișilor ei verzi.

— Vrei să ascultăm împreună discursul Brittei?

Fără a-i păsa de răspuns, se cuibărește între perne și ia telecomanda. Anunțuri publicitare umplu ecranul.

Noam o privește nemișcat, emoționat. Noura apăruse acum opt mii de ani în viața lui. Cum de nu se săturase de ea? De ce-i bătea inima mai repede imediat ce o vedea? Ce miracol împiedica tocirea simțurilor, pe care o trezește obișnuința? Noura e o minune: cu ea, fiecare dată e prima dată. Prezența ei sclipește cu o asemenea intensitate, încât face să pălească

întâlnirile anterioare. Noura nu locuiește decât prezentul, punând o pavăză constantă în fața nostalgiei.

La ce se gândește? O preocupă situația actuală, pericolele spre care ne îndreptăm, discursul Brittei; atenția nu îi este deloc bruiată de imaginile trecutului. În schimb, amintirile se strecoară cu insistență în creierul lui Noam: sosirea Nourii în satul lacustru al copilăriei; primele ei cuvinte acolo – „Nu te uita așa la mine, c-o să rămân grea“; dificultatea de a-și declara iubirea; îmbrățișările; încercările prin care trecuseră; despărțirile; regăsirile care le spălau amarul și-i făceau nevinovați, amnezici; apoi curele de absență, gelozia, exasperarea; în sfârșit, mereu, regăsirile...

Conștient că divaghează, Noam scutură din cap și se străduiește să se concentreze asupra problemelor urgente. În Liban, în Arcă, un refugiu survivalist, descoperise la subsol un arsenal clandestin cu ajutorul căruia un grup terorist, o rețea cu diferite echipe, se pregătea să comită un atentat planetar. Potrivit acestor grupări paramilitare, viața pe Pământ ajunsese de netrăit, iar omenirea era în pragul unui cataclism de care numai ea era vinovată. În urma unei analize corecte, stabiliseră o tactică aberantă: se pregăteau fizic, material să sufere respectiva prăbușire pătrunzând în postistorie, dorind să-i grăbească venirea. La ordinul conducătorului lor, operațiunea *Călăreții apocalipsei* urma să fie declanșată: celula Zacharie va dinamita cinci centrale nucleare din Statele Unite, apoi alte facțiuni aveau să facă același lucru în Europa, Rusia, China, Orientul Mijlociu.

Noam subtilizase de la gruparea libaneză un laptop. Datele tocmai ajunseseră în Suedia, unde un hacker, un geniu al IT-ului, reductabil avertizor de integritate, lucra alături de Britta Thoresen. Codurile fuseseră sparte, și membrii complotului reperați. Conform deciziei comune luate de Britta, de nucleul ei, dar și de Noam, se pune acum problema de a face public pericolul iminent. Se apropie scadența...

— Câte ore mai rămân pentru a interveni înainte de atacarea centralelor? se interesează Noam.

Relaxându-se pe loc, Noura răspunde dintr-o suflare:

— De fapt, vânarea teroriștilor a fost deja declanșată.

— Britta nu a mobilizat încă politicienii...

— Ba da, i-a convins personal, iar ei au declanșat urmărirea. Ceea ce urmează să vedem va fi o înscenare: Britta se va preface că trage un semnal public de alarmă în privința atentatelor, iar guvernele se vor preface că descoperă criza.

— Cum așa? Britta a acceptat mascarada asta?

— Am câștigat timp prețios. Din clipa în care Britta va vorbi, teroriștii vor fi informați. Mai bine să fie prinși dinainte. Ceea ce polițiile țărilor direct în cauză au și făcut... Ah, uite-o!

Britta apare pe ecran cu dinții strânși, cu privirea fulgerând, cu sprâncenele încruntate. Buzele i se crispează înainte ca vorbele să țâșnească.

— Suntem în război. Cine e dușmanul? Nu o națiune, ca în trecut. Adversarul suntem noi înșine, aroganta omenire plină de nepăsare.

În timp ce Britta se dedă rechizitoriului, ochii lui Noam se plimbă între adolescentă și Noura. Or fi semănând?

Par mai degrabă surori decât mamă și fiică, fiindcă vârsta Nourii a încremenit la douăzeci și cinci de ani, iar Britta tocmai iese din copilărie, chiar dacă obrajii, gâtul, părul fin și zburlit tot de copilărie țin. Amândouă oferă privirilor chipurile de un oval perfect, nasuri mici, bine conturate, sprâncene satinat, ten fără pată. În schimb, bărbia, pomeții, irișii, curba tâmpelor, culoarea pielii nu au nimic în comun. Mama și fiica se dovedesc mai apropiate în perfecțiunea chipului decât în forma acestuia.

O certitudine: aplombul a trecut de la una la cealaltă. După exemplul Nourii, Britta știe să se facă ascultată. Fie că tace, fie că vorbește, gura-i e semnificativă; la început spune: „Sunt

stăpână pe mine“, dar și: „Sunt liberă prin opiniile mele“, iar apoi: „Sunteți futili“. Tăcută ori prolixă, gura ei interpelează.

Noam trebuie să facă un efor dur de stăpânire de sine pentru a renunța la contemplarea Nourii și a fi atent la spusele adolescentei.

— Suntem în război. Unii vor să profite. Survivaliști radicali plănuiesc să grăbească sfârșitul lumii, pentru a ne arunca în haos. Am aflat, din surse de încredere, de existența unei rețele teroriste dispuse să comită atentate. Acești fanatici au avut ideea de a sabota mai multe centrale atomice, baraje, bănci de date, internetul. Prin urmare, nu mai e vreme să ne întrebăm dacă trebuie să producem electricitate în centrale nucleare, ce se întâmplă cu delirantul consum de energie la care ne duce practica informatică, nu, acum este important să prevenim aceste acte și să-i oprim pe acești indivizi. Imediat! Echipa mea va pune la dispoziția autorităților toate informațiile solicitate. Sper că de această dată politicienii vor ține cont de amenințare. Dacă o vor neglija, mâine oricum vor pierde puterea.

Britta schițează o mișcare de retragere care cuprinde întregul ei dispreț pentru guvernanți, apoi se oprește, avertizată că un cuvânt în plus, mai ales unul sincer, ar fi adus atingere scopului urmărit.

Imediat, microfoanele își fac apariția, se înalță spre pieptul ei, stickurile îi plutesc pe deasupra capului, întrebările țâșnesc din toate părțile. Fiecare reporter își apropie cât mai mult aparatul de înregistrare de ea, pentru a o forța să răspundă. Cererile se lovesc unele de altele într-un vacarm exploziv. Britta se închide în ea, severă, încruntată. Trei bodyguardzi apar dintr-un salt, lăsând să se înțeleagă prin bariera mușchilor lor că întrevederea s-a încheiat.

— Excelent! murmură Noura.

Dă și pe canalele străine pentru a verifica dacă mass-media difuzează discursul Brittei, dacă mesajul îi este analizat de comentatori, dacă sfera politicului reacționează.

— Operațiune reușită! conchide. Merită să ciocnim, nu?
Se îndreaptă spre bar și ia o sticlă de Lagavulin.

— Un pahar de whisky e cam meschin în comparație cu miza, știi, dar nu găsesc altceva mai bun.

Se așază lângă Noam, iar parfumul ei de ambră trezește în el amintiri delicioase. Ciocnesc.

Când alcoolul îi trece de buze, Noam oprește lichidul pe limbă, îl plimbă îndelung peste bolta palatină, savurează până când îi simte ca pe o arsură gustul de mirodenie și de turbă. Sub efectul aromei rafinate, se gândește la gura Nouriei, cuce-rită de aceleași arome. Și-i vine să o sărute.

Cu coada ochiului, constată că ea nu-i împărtășește dispoziția: ca lipită de ecran, analizează reacțiile jurnaliștilor aflați într-un platou american de televiziune.

Ceva în Noam se lasă greu la gândul de a se liniști. Îl frământă evenimentele din ultimele zile. Resimte o ușurare care nu este însoțită de bucurie, mai degrabă ușurarea echilibrului uluit că a scăpat de prăbușire, un răgaz care, departe de a atenua frica, o sporește.

*

Doar câteva clipe... Peste puțin, vor afla dacă forțele armate au arestat activiștii.

Timpul încetinește, minutele nu mai au șaiszeci de secunde, ci o sută douăzeci, semănând cu niște lame care li se afundă foarte încet în piele.

Noura, Britta, Noam și Sven și-ar dori să se rezume la optimism, în jurul mesei de la Café Opera. Mama și fiica aleseseră intenționat un local familiar, îmbrăcat în lemn și catifea, unde mai cinau înaintea unei reprezentații. De obicei, decorațiunile aveau ca efect mobilizarea atenției: nu exista nici un centime-tru neîmpodobit, de la lambriurile din lemn roșu de nuc, trandafirii de ipsos care garniseau pereții, tablourile care, ca niște lucarne, deschideau spațiul către secvențe campestre, până la